

ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΩ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΕΙΣ, ΡΥΠΑΙΝΟΥΜΕ (Απρίλιος 2008)

Συγγραφέας: ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

Ο καθένας μας είναι αρχικά άνθρωπος. Κατόπιν είναι παιδί, μαθητής, φοιτητής, εργαζόμενος, συνταξιούχος, με οικογένεια ή χωρίς. Σε όποια κατηγορία και αν ανήκουμε, όμως, είμαστε όλοι μας και (φευ...) καταναλωτές. Homo consumiens δηλαδή. Κάτω απ' αυτό το πρίσμα ας δούμε μια οικολογική «ιστορία του Αισώπου» που τη λένε Ασωπό ποταμό.

Στον Ασωπό καταλήγουν οι εκροές πολλών βιομηχανιών εδώ και σαράντα χρόνια, από την εποχή όπου η χούντα όρισε ως «βιομηχανική περιοχή» την περιοχή όπου ακόμη και σήμερα λειτουργούν χωρίς την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας πλήθος βιομηχανιών. Οι πιο πολλές μάλιστα από αυτές τις βιομηχανίες δεν διαθέτουν ούτε τον απαιτούμενο βιολογικό καθαρισμό. Με αποτέλεσμα, τα λύματά τους να εκχύνονται τελείως ανεπεξέργαστα στον Ασωπό. Δυστυχώς, σαν τον Ασωπό ποταμό, τέτοιο ρόλο απορροής ανεπεξέργαστων λυμάτων έχουν και άλλα ποτάμια της Ελλάδας (π.χ. οι ποταμοί Λούρος και Άραχθος που απορρέουν στον Αμβρακικό κόλπο, όπου «πέθαναν» στις 25.2.2008 1.000.000 κιλά ψάρια).

Τον Ιανουάριο του 2004 ιδρύθηκε στο ΥΠΕΧΩΔΕ η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ), η οποία είναι υπεύθυνη και για τους ελέγχους των λυμάτων που απορρέουν σε ποτάμια και λίμνες. Στο πρόβλημα της ρύπανσης του Ασωπού η ΕΥΕΠ έχει εκδώσει έως σήμερα πρόστιμα ύψους περίπου 2.000.000 ευρώ. Σε πρόσφατο άρθρο κατηγορήσαμε άδικα την ΕΥΕΠ ότι κανένα από αυτά τα πρόστιμα δεν σχετίζεται με το καρκινογόνο εξασθενές χρώμιο [Cr(vi)] που «βάφει» κόκκινο το νερό του Ασωπού. Από τα στοιχεία (πράξεις βεβαίωσης παράβασης) που μας έδωσε η ΕΥΕΠ αποδεικνύεται το εξής: οι επιθεωρητές της έχουν σίγουρα βρει τους ρυπαίνοντες. Έχουν μετρήσει τα επίπεδα του Cr(vi) στα λύματα βιομηχανιών και έχουν βρεθεί τα εξής ανατριχιαστικά επίπεδα: 291 μg/L όταν το ανεκτό επιτρεπόμενο όριο στο πόσιμο νερό κατά την Αμερικανική Υπηρεσία Περιβάλλοντος είναι 10 μg/L(!!!), δηλαδή σχεδόν 30 φορές περισσότερο! Για όλες τις παραβάσεις της η εν λόγω εταιρεία κατασκευής

κουφωμάτων έχει λάβει πρόστιμο 268.000 ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί όμως μόλις στο 1,81% των κερδών της.

Μετά και την πρόσφατη ανακοίνωση των προστίμων προς τους ρυπαίνοντες, τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι δύο:

α) Αυτά τα πρόστιμα πότε θα εισπραχθούν; Ελπίζουμε να μην έχουν την ίδια τύχη με το πρόστιμο των 700.000 ευρώ που επέβαλε ο ΕΦΕΤ το 2005 στη βιομηχανία με τα μουχλιασμένα γιαούρτια ή το πρόστιμο των 15.000.000 ευρώ που επέβαλε η Επιτροπή Ανταγωνισμού το 2005 στον (πρώην) ΣΕΣΜΕ (Σύνδεσμο Ελληνικών Σούπερ Μάρκετ). Αλήθεια, προβλέπει το Υπουργείο Ανάπτυξης να κρατήσει τους πολίτες ενήμερους ή μόνο «ομήρους» στο καθεστώς της αβεβαιότητας και της αμφιβολίας, όπως πράττει τόσο καιρό τώρα;

β) Οι βιομηχανίες που ρυπαίνουν έως πότε θα αφήνονται να ρυπαίνουν; Ο νόμος είναι σαφής: σε περίπτωση υποτροπής τους, προβλέπεται η άμεση ανάκληση της λειτουργίας τους. Μήπως πρέπει άμεσα να επανελεγχθούν, ειδικά όταν τα λύματά τους έχουν Cr(VI) 30 φορές πάνω από το «προτεινόμενο» όριο;

Και όλοι εμείς τι μπορούμε να κάνουμε για να προσδώσουμε μια οικολογική χροιά στον καταναλωτισμό μας; Μα το πολύ απλό: Να δούμε από τα δελτία Τύπου του ΥΠΕΧΩΔΕ ποιες είναι οι εταιρείες που ρυπαίνουν και να σταματήσουμε άμεσα να αγοράσουμε τα προϊόντα τους, είτε είναι κουφώματα αλουμινίου ή ένθετα περιοδικά σε κυριακάτικες εφημερίδες. Ας προσθέσουμε λίγο οικολογικό χρώμα στις καταναλωτικές μας συνήθειες! Ας μην το κάνουμε μόνο για εμάς αλλά και για τις επόμενες γενιές, από τις οποίες έχουμε απλώς δανειστεί όλα αυτά που τα αποκαλούμε «περιβάλλον». Ίσως μόνο έτσι μπορούμε να μετεξελιχθούμε σε homo consumiens ecologicus...

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 4 Απριλίου 2007, σ. Α 13.